

Ideoita ohjauksen haasteisiin

**Työpaikkaohjaajakoulutus
Kouvolan seudun ammattiopistossa**

 KSAO
KOUVOLAN SEUDUN
AMMATTIOPISTO

Carry on

- kärryllinen työkaluja ohjaukseen

**Työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa
työpaikkaohjaaja saattaa joutua
ottamaan puheeksi vaikeitakin asioita
opiskelijan kanssa.**

**Viuhka tarjoaa ratkaisuiideoita
ohjauksen haastaviin tilanteisiin.
Idea on saatu Tarja Friskin toimittamasta
Työpaikkaohjaaja opiskelijan ohjaajana -oppaasta.**

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Opiskelija on arka

Opiskelija saattaa pelätä työtehtävien tekemistä tai asiakkaiden kanssa toimimista ja vetäytyä työpaikkaohjaajan selän taakse. Pahimmassa tapauksessa opiskelija ei pysty toimimaan, koska jännittää.

Takaa löydät ideoita tilanteen ratkaisemiseksi.

- Suunnittele työtehtävät yhdessä opiskelijan kanssa
- Käy työtehtävät riittävän yksityiskohtaisesti läpi
- Anna opiskelijan seurata sivusta työntekijöiden toimimista
- Ole saatavilla, tukena ja apuna opiskelijan työskennellessä
- Anna alkuun pieniä työtehtäviä ja palautetta pienistäkin onnistumisista
- Muistuta, että käytännön työtehtävät ovat tärkein oppimisen lähde
- Keskustele tilanteesta yhdessä opettajien ja opiskelijan kanssa

Opiskelija on kaikkietävä tai liian oma-alotteinen

Opiskelija saattaa tuoda esiin omaa tietämystään ja osaamistaan ja haluaa olla aina oikeassa. Hän saattaa kertoa, miten asiat työpaikalla tulisi hoitaa ja puuttuu sellaiseenkin, joka ei hänelle kuulu. Hän saattaa kilpailla osaamisessa ja haluaa osoittaa, että muut ovat väärässä. Joskus myös oman osaamisen ja kehittämiskohteiden tunnistaminen saattaa olla vaikeaa.

Takaa löydät ideoita tilanteiden ratkaisemiseen.

- Käy selvästi läpi opiskelijan ja työpaikkaohjaajan vastuut ja roolit
- Pyydä opiskelijaa kertomaan ennalta, mitä hän aikoo tehdä ja miten toimia
- Pyydä opiskelijalta toimintaehdotuksia
- Anna opiskelijan osaamisesta todenmukaista kehittäväää palautetta
- Ota puheeksi opiskelijan käytös ja keskustele käytöksen muuttamisesta
- Keskustele yhdessä opettajan ja opiskelijan kanssa tilanteesta

Opiskelijalla ei ole motivaatiota

Opiskelija voi tehdä työpaikalla selväksi, että hän ei ole motivoitunut kyseisessä työpaikassa työskentelyyn ja osallistuu vain, koska se kuuluu tutkintoon. Opiskelijaa voi mietityttää myös alan valinta. Nuorten kiinnostus opiskeluun muun elämän ohessa ei aina riitä, ja motivaation puute voi näyttäytyä vähättelevänä asenteena työpaikkaa kohtaan.

Takaa löydät ideoita opiskelijan motivaation selvittämiseen ja tukemiseen.

- Ota havaintosi puheeksi mahdollisimman pian
- Käy ohjauskeskustelu opiskelijan motivaatiosta ja kiinnostuksesta
- Käy läpi opiskelijan tavoitteet ja keskustele, mitä ne hänelle merkitsevät
- Älä loukkaannu tai provosoidu
- Keskustele opiskelijan kanssa hänen tulevaisuudestaan
- Keskustele tilanteesta yhdessä opettajan ja opiskelijan kanssa

Ei riittävää tietoa...

...opiskelijan pulmista tai oppimisvaikeuksista

**Jokainen opiskelija
on lähtökohdiltaan erilainen.
Opiskelijan taustan riittävä tunteminen
auttaa työpaikkaohjaaja
oppimisen tukemisessa.**

**Takaa löydät ideoita
tilanteen helpottamiseksi.**

- Luo hyvä ja luottamuksellinen ohjaussuhde heti alussa
- Anna opiskelijalle mahdollisuus kertoa itse häntä rajoittavista tekijöistä
- Keskustele yhdessä opettajan ja opiskelijan kanssa tilanteesta
- Järjestä aikaa opiskelijan vastaanottoon ja alkukeskusteluun
- Sovi säännöllisistä ohjauskeskusteluista

Joskus opiskelijalla on oppimisen pulmia, jotka voivat vaikeuttaa työtehtävien tekoa ja sujuvuutta. Oppimisvaikeuksia ovat mm. lukemiseen, kirjoittamiseen ja laskemiseen sekä ajan ja järjestyksen hahmottamiseen liittyvät vaikeudet.

Silloin on tärkeää suunnitella ohjaus ja työpaikalla tarvittavat tukitoimet erityisen huolellisesti opiskelijan ja opettajan kesken.

Takaa löydät ideoita opiskelijan tukemiseen.

- Oppilaitos kannustaa opiskelijaa kertomaan itse häntä rajoittavista tekijöistä
- Oppilaitos antaa ohjaajalle kaiken mahdollisen käytettävissä olevan tuen
- Pyydä opiskelijaa käymään keskustelemassa ennalta esim. tuen tarpeesta
- Pidä yhteistyö tiiviinä opettajan kanssa
- Huolehdi tarkasta ja selkokiehisestä perehdyttämisestä
- Suunnittele työtehtävät yhdessä ja tarkista, miten opiskelija asian ymmärsi
- Seuraa opiskelijan työntekoa ja anna heti palautetta
- Anna aikaa tehtävän tekemiseen ja vinkkejä oppimiseen (mm. muistilaput)
- Voit ottaa yhteyttä tietoa ja tukea välittäviin tahoihin (esim. HERO).

Opiskelijalla on vaikeutta ottaa palautetta vastaan

**Palaute on tärkeää opiskelijan oppimisen ja kehittymisen kannalta.
Palautteen antaminen ja saaminen ei aina ole helppoa.
Syynä voi olla mm. epäonnistumisen pelko.
Takaa löydät ideoita palautteen vastaanottamisen tehostamiseksi.**

- Keskustele alussa palautteen merkityksestä ja sen antamistavoista ja -ajoista
- Anna myönteistä palautetta pienistäkin onnistumisista
- Käy ohjauskeskusteluja usein, säännöllisesti ja ajan kanssa
- Erittele, mikä tilanteessa meni hyvin ja miten toimintaa pitää muuttaa
- Anna palaute käytännönläheisesti yhdistettynä käytännön esimerkkeihin
- Ilmaise palaute ystävällisesti, rauhallisesti, kahden kesken
- Varmista miten opiskelija ymmärtää palautteen
- Jos opiskelijan reaktio palautteeseen on voimakas, kuuntele häntä ja sovi uusi ohjauskeskustelu pidettäväksi mahdollisimman pian

Opiskelija ei noudata työpöytä sääntöjä

Työpaikkaohjaaja voi joskus havaita, että opiskelija ei noudata työpöytä sääntöjä. Opiskelija saattaa esimerkiksi joustaa työajoista omin luvin, ei huolehdi asiakaspalvelun vaatimusten mukaisesta puhetavasta tai ulkoisesta olemuksestaan. Hänellä voi olla selittämättömiä poissaoloja, myöhästymisiä tai hän rikkoo vaitiolovelvollisuutta.

Takaa löydät ideoita tällaisten tilanteiden ratkaisemiseen.

- Kertaa työpaikan sääntöjä työpaikalla järjestettävän koulutuksen alusta alkaen
- Ota puheeksi pulmatilanteet heti ja muistuta pelisäännöistä
- Sovi toimintatavoista opiskelijan kanssa, ja seurakkaa niiden toteutumista yhdessä
- Ota työpaikan esimies tarvittaessa mukaan keskusteluihin
- Ota yhteys oppilaitokseen ja ohjaavaan opettajaan
- Keskustele yhdessä opettajien ja opiskelijan kanssa tilanteesta